

Wyrok z dnia 9 czerwca 2008 r.

II UK 308/07

Uprawnionemu do emerytury określonej ustawą z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (jednolity tekst: z 2004 r. Dz.U. Nr 8, poz. 67 ze zm.), obliczonej z uwzględnieniem okresów składkowych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3, 5 i 7-10 oraz ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 ze zm.), na warunkach wskazanych w art. 14 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r., nie przysługuje prawo do emerytury na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (art. 2 ust. 1 pkt 1).

Przewodniczący SSN Jerzy Kuźniar (sprawozdawca), Sędziowie SN:
Katarzyna Gonera, Małgorzata Wrębiakowska-Marzec.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 9 czerwca 2008 r. sprawy z wniosku Włodzimierza S. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w W. o rentę z tytułu niezdolności do pracy, na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 12 kwietnia 2007 r. [...]

o d d a l i ł skargę kasacyjną.

U z a s a d n i e n i e

Wyrokiem z dnia 12 kwietnia 2007 r. [...] Sąd Apelacyjny we Wrocławiu oddalił apelację wnioskodawcy Włodzimierza S. od wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu z dnia 10 stycznia 2006 r. w sprawie przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w W. o rentę z tytułu niezdolności do pracy, dzieląc ustalenia faktyczne poczynione przez

Sąd pierwszej instancji oraz ich ocenę prawną, według której wnioskodawcy nie przysługiwało dochodzone świadczenie (renta z tytułu niezdolności do pracy na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jednolity tekst: Dz.U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 ze zm.), ponieważ miał wcześniej ustalone prawo do emerytury określonej w ustawie z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (jednolity tekst: Dz.U. z 2004 r. Nr 8, poz. 67 ze zm.), obliczonej z uwzględnieniem okresów składkowych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3, 5 i 7-10 oraz w ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Powyższy wyrok zaskarżył skargą kasacyjną pełnomocnik wnioskodawcy i zarzucając naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię oraz niewłaściwe zastosowanie art. 2 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS polegające na „przyjęciu przez Sądy I i II instancji (...), że powód, jako emeryt policyjny, nie jest objęty zakresem podmiotowym ustawy o emeryturach i rentach z FUS, a w konsekwencji uznanie, że powodowi nie przysługuje prawo wyboru świadczenia z FUS - renty z tytułu niezdolności do pracy i niezastosowanie przez oba Sądy art. 95 ust. 1 ustawy, podczas gdy powód jest objęty ustawą o emeryturach i rentach z FUS, gdyż otrzymywana przez niego emerytura policyjna nie była obliczona z uwzględnieniem okresów składkowych - zatrudnienia w PLL LOT w okresie od 1986 r. do 2005 r., a więc nie podlegał on wyłączeniu spod zakresu zastosowania ustawy o emeryturach i rentach z FUS, a w konsekwencji miał prawo wyboru świadczenia z FUS dla niego korzystniejszego, tj. renty z tytułu niezdolności do pracy”, wniósł o jego uchylenie w całości oraz uchylenie poprzedzającego wyroku Sądu Okręgowego i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Stosownie do art. 398¹³ § 1 i 2 k.p.c., Sąd Najwyższy rozpoznaje sprawę w granicach skargi kasacyjnej (jej podstaw) i jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia, jeżeli skarga nie zawiera zarzutu

naruszenia przepisów postępowania - tak jak w rozpoznawanej sprawie - bądź jeżeli taki zarzut okaże się niezasadny. Okoliczności faktyczne rozpoznawanej sprawy nie budzą wątpliwości, sporna pozostaje ich ocena w świetle przepisów prawa materialnego. Decyzją z dnia 24 czerwca 2005 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych-Oddział w W. odmówił wnioskodawcy prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w oparciu o art. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS. Wyrokiem z dnia 10 stycznia 2006 r. [...] Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu oddalił odwołanie wnioskodawcy w oparciu o następująco ustalony stan faktyczny; wnioskodawca (urodzony w dniu 1 grudnia 1951 r.) pobierał od 1985 r. emeryturę na podstawie ustawy dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...) z ograniczeniem z uwagi na dodatkowe zatrudnienie. Od stycznia 1986 r. do dnia 18 maja 2005 r. pracował jako pilot w PLL LOT. W dniu 19 maja 2005 r. wnioskodawca złożył w ZUS wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy. Orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z dnia 31 maja 2005 r. został uznany za częściowo niezdolnego do pracy na okres 2 lat w związku z przebytym zawałem serca. Z tego powodu została z nim rozwiązana umowa o pracę z PLL LOT (po wyczerpaniu prawa do zasiłku chorobowego). Biegli sądowi lekarze: internista, kardiolog, neurolog i chirurg ortopeda w opinii z dnia 9 sierpnia 2005 r. potwierdzili częściową niezdolność wnioskodawcy do pracy od dnia ustania świadczenia rehabilitacyjnego na okres do marca 2007 r. W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sądy obu instancji oddaliły - odpowiednio - odwołanie i apelację wnioskodawcy jako nieuzasadnione.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, świadczenia na warunkach i w wysokości określonej w ustawie nie przysługują, mimo spełnienia warunków do nabycia prawa do świadczeń z ubezpieczeń emerytalnego i rentowych Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym, którzy mają ustalone prawo do emerytury określonej między innymi ustawą o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...), obliczonej z uwzględnieniem okresów składkowych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3, 5 i 7-10 oraz w ust. 2 ustawy. W świetle tego unormowania wnioskodawcy nie przysługuje prawo do emerytury w oparciu o ustawę o emeryturach i rentach z FUS. Emeryturę policyjną wnioskodawcy obliczono zgodnie z art. 14 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...), umożliwiającym zaliczanie na jego wniosek do wysługi emerytalnej, z zastrzeżeniem ust. 2, okresów przypadają-

cych po zwolnieniu ze służby, jeżeli emerytura wynosi mniej niż 75 % podstawy jej wymiaru oraz emeryt - mężczyzna - ukończył 55 lat życia - albo stał się inwalidą.

Jak wskazano w uzasadnieniu skargi kasacyjnej, z chwilą ukończenia przez wnioskodawcę 55 lat, w dniu 1 grudnia 2006 r., jego emeryturę policyjną obliczono z uwzględnieniem okresów składkowych z lat 1986 - 2005. Wymienione okresy są okresami, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-2 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS i zostały zaliczone do wysługi emerytalnej przy ustalaniu emerytury, wobec czego została wyłączona możliwość nabycia przez wnioskodawcę świadczeń z ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Fakt, że doliczenia tego dokonano dopiero po ukończeniu przez wnioskodawcę 55 lat - 1 grudnia 2006 r., nie zmienia tej oceny. Tym samym skoro wnioskodawca pobiera zgodnie z art. 2 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. emeryturę policyjną, nie może dochodzić świadczeń z ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Wyłączenie przewidziane w art. 2 ust. 2 powołanej ustawy ma charakter podmiotowy i dotyczy wszystkich ubezpieczonych, którzy mają prawo do emerytury policyjnej, jeżeli przy obliczeniu jej wysokości, uwzględnione zostały okresy ubezpieczenia bądź zatrudnienia oraz inne określone jako okresy składkowe.

Nie jest również trafny zarzut niezastosowania przez Sądy orzekające w sprawie art. 95 i następnych ustawy o emeryturach i rentach z FUS, odnoszą się one bowiem do zbiegu świadczeń przewidzianych w tej ustawie (o emeryturach i rentach z FUS). Przepis art. 95 ust. 1 ustawy stanowi bowiem, że w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w ustawie wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez zainteresowanego. Zasada ta, zgodnie z art. 95 ust. 2, dotyczy również zbiegu prawa do emerytury lub renty określonych w ustawie z prawem do świadczeń przewidzianych w odrębnych przepisach z zakresu zabezpieczenia społecznego, niezależnie od ich ubezpieczeniowego czy też zaopatrzeniowego charakteru, z wyjątkami wskazanymi w art. 96. W tym wyliczeniu nie mieści się sytuacja wnioskodawcy.

Roszczenie wnioskodawcy, domagającego się przyznania prawa do renty w oparciu o art. 2 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS jest w konsekwencji nieuzasadnione. Przepis ten wyraźnie stanowi, że świadczenia na warunkach i w wysokości określonych w ustawie, przysługują również funkcjonariuszom Policji, jeżeli nie spełniają warunków do nabycia prawa do świadczeń określonych w przepi-

sach o zaopatrzeniu emerytalnym tych osób. Wnioskodawca ma jednak ustalone prawo do emerytury policyjnej od 1985 r.

Wobec powyższego, podzielając stanowisko zajęte w zaskarżonym wyroku, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. orzekł jak w sentencji.

=====